

Tájékoztatás társadalmi kötődés programról

A **társadalmi kötődés program feladata** – a szabadságvesztés büntetés céljának elérése mellett – az elítéltet **befogadó környezet erősítése**, indokolt esetben **családi kapcsolatainak helyreállítása**, a **munka világába való visszavezetésének**, valamint a **lakhatása megteremtésének elősegítése**. A bevont elítélt **bv. intézeten kívül is folytathat iskolai tanulmányokat** és a vizsgákon is részt vehet.

Lényege, hogy a **büntetésének ideje alatt**, amennyiben a jogszabályi feltételeknek megfelel, és egyéni teljesítménye, magatartása is kifogástalan, havonta **legalább öt, legfeljebb 10 nap időtartamra elhagyhatja a büntetés-végrehajtási intézetet** azokon a napokon, amelyeken nem végez munkát, **felügyelet nélkül dolgozhat külső munkahelyen, tanulmányokat folytathat és képzésben is részt vehet** a bv. intézeten kívül, a parancsnok engedélyével.

1., Melyek a társadalmi kötődés program alkalmazásának jogszabályi feltételei?

Amennyiben:

- a) **első alkalommal** ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre, **vétség miatt** ítélték el, **szabadságvesztésének időtartama nem több mint 1 év**, és írásban nyilatkozik arról, hogy **kéri a behelyezését**,

ez esetben a bv. intézet az elítéltet társadalmi kötődés programba helyezi.

Amennyiben:

- b) **első alkalommal** ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre, **szabadságvesztésének időtartama nem több mint 2 év**, végrehajtási **fokozata börtön**, és **enyhébb rezsimbe** sorolták, végrehajtási **fokozata fogház**, és **általános vagy enyhébb rezsimbe** sorolták,

ez esetben a bv. intézet az elítéltet behelyezheti társadalmi kötődés programba.

Nem engedélyezhető a társadalmi kötődés program, ha:

- újabb szabadságvesztés végrehajtásáról érkezik értesítés, vagy
- az elítélt ellen újabb büntetőeljárás indul.

2., Hogyan zajlik az eljárás?

Amennyiben a befogadási eljárás során a bv. intézet arról tájékoztatja az elítéltet, hogy **megfelel az a) pont szerinti feltételeknek**, írásban nyilatkoztatják arról, hogy kérelmezi-e a programba való bevonását. Amennyiben igen, a **kérelem engedélyezésre kerül**. Ha a jogszabályi feltételeknek nem felel meg, de ennek ellenére kérelmet nyújt be, vagy az elbírálás során kizáró okok merülnek fel (pl. új büntetőeljárásról érkezik a bv. intézetbe értesítés), a bv. intézet parancsnoka határozattal dönt a kérelem elutasításáról.

Amennyiben az elítélt a **b) pont szerinti feltételeknek felel meg**, úgy a **bv. intézet kezdeményezheti** a társadalmi kötődés programba történő behelyezését, de azt **az elítélt vagy védője és kérheti**.

A bv. intézet – a jogszabályi feltételek fennállásakor – **akkor kezdeményezi** az elítélt társadalmi kötődés programba történő behelyezését, ha az **egyéni teljesítménye kiemelkedő**, és **magatartása példamutató**. A kezdeményezésről **a reintegrációs tiszt** írásban **nyilatkoztatja a fogvatartottat**, amelyben az elítélt dönt arról, hogy egyetért-e a kezdeményezéssel.

Amennyiben az **elítélt vagy jogi képviselője nyújtotta be a kérelmet** a társadalmi kötődés programba történő behelyezésre, a nyilvántartási szakterület **ellenőrzi**, hogy **megfelel-e** az 1. pontban foglalt **jogszabályi feltételeknek**.

Ha a bv. intézeti kezdeményezéssel egyetért és erről nyilatkozott, vagy az elítélt vagy védője által benyújtott kérelem esetében a nyilvántartási szakterület kizáró okokat nem állapított meg, **az intézet büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelője** (a továbbiakban: bv. pártfogó felügyelő) **meghallgatja**, amelyről jegyzőkönyv készül. **A meghallgatás célja a következő:**

- az elítélt vagy védője által benyújtott **kérelemben foglaltak indoklásának vizsgálata**,
- az elítélt eredményes társadalmi **visszailleszkedésére vonatkozó terveinek, elképzeléseinek megismerése**,
- az elítélt által, az eltávozások időtartamára **megjelölt lakás vagy családi ház (ingatlan) pontos címének rögzítése**,
- az **ingatlan tulajdonosának vagy bérlőjének**, valamint annak a személynek a **megnevezése** és telefonos elérhetőségének feltüntetése, aki lehetővé teszi, hogy a bv. pártfogó felügyelő az ingatlanban előre egyeztetett időpontban környezettanulmányt készítsen.

Ezek után az illetékes bv. pártfogó felügyelő felveszi a kapcsolatot az elítélt által megnevezett kapcsolattartó személlyel időpont egyeztetés érdekében. **A környezettanulmány elkészítésének célja:**

- a **megjelölt lakóingatlan általános állapotának** megismerése (lakhatásra alkalmas-e),
- az életvitelszerűen ott tartózkodó személyek **fogadókészségének értékelése**,
- annak megállapítása, hogy az elítéltet **befogadó személyek** és a **lakókörnyezete elősegítik-e** eredményes **visszailleszkedését** a társadalomba.

Amikor valamennyi szükséges információ rendelkezésre áll, a bv. intézet **Befogadási és Fogvatartási Bizottsága** az elítélt személyes meghallgatása és a rendelkezésre álló iratok (környezettanulmány, befogadó nyilatkozat, reintegrációs tiszt véleménye) alapján **határozatot hoz döntéséről**. A határozat ellen a bv. intézet parancsnokához a fogvatartott **fellebbezéssel élhet**, amelyet védője útján is megtehet.

3., Hogyan kezdődik meg a társadalmi kötődés program?

Amennyiben az elítélt által megjelölt lakó- vagy tartózkodási hely nem a fogva tartó bv. intézet illetékességi területén található, úgy a következő kórszállítással abba a **bv. intézetbe szállítják**, amely a **lakóhelyéhez legközelebb található**, valamint **megfelel a végrehajtási fokozatának**, és az elkülönítési szabályok is végrehajthatók.

Az engedélyezést követő 30 napon belül az elítélt reintegrációs tisztje és a kijelölt bv. pártfogó felügyelő **egyéni reintegrációs programot készít**, amely alapján a társadalmi kötődés program végrehajtásra kerül. Ezt a **programot az elítélt köteles megismerni** és az **abban foglaltakat megtartani**.

A programban meghatározott feladatok teljesülését a **bv. pártfogó felügyelő** rendszeresen ellenőrzi, és az **elítélt egyéni teljesítményét**, valamint elért eredményeit **értékeli**.

Amennyiben indokolttá válik, segítséget nyújt az eredményes visszailleszkedése érdekében (pl. családi kapcsolataiban bekövetkező negatív változások).

4., Melyek a társadalmi kötődés programba helyezett elítélt kötelességei?

Az elítélt köteles:

- a bv. intézet által elkészített reintegrációs programban meghatározott szabályokat megtartani,
- és a bv. pártfogó felügyelővel együttműködni.

A **bv. pártfogó felügyelő jogosult a bv. intézet elhagyása idején ellenőrizni** lakóhelyén, munkahelyén, illetve az oktatási intézményben is. Szükség szerint támogatja, szabályszegése esetén figyelmeztetésben részesíti az elítéltet.

5., Mi történik a társadalmi kötődés program tartama alatt?

A társadalmi kötődés programban résztvevők bv. intézeten kívüli tartózkodásának lehetősége a társadalomba való visszailleszkedést hivatott elősegíteni. Ennek érdekében az elítéltnak **törekednie kell családi kapcsolatai megerősítésére** és mielőbbi **munkába állására**. Amennyiben **tanulmányokat** hagyott félbe a bv. intézetbe történő bevonulása miatt, azt **ésszerű folytatnia, javasolt további oktatásban vagy szakképzésben való részvétele**.

Fontos, hogy az elítélt magatartásával, viselkedésével a fenti célokat szolgálja, kerülje az olyan helyzeteket, amelyek ebben a folyamatban saját magának vagy bárki másnak árthatnak. Ezek, a magatartási szabályok súlyos megsértésében nyilvánulhatnak meg. **Alapvető elvárás a reintegrációs programban foglaltak teljesítése**, de emellett az **általános együttélési szabályokat is meg kell tartania**, kerülnie kell a kapcsolatot volt büntörtsaival, tartózkodjon az alkohol és a drogok fogyasztásától.

A Befogadási és Fogvatartási Bizottság **oron kívül megszünteti a társadalmi kötődés programot**, ha az elítélt:

- az eltávozások időtartama alatt vagy
- a bv. intézeten kívüli munkáltatás vagy tanulmányok folytatásakor az **előírt szabályokat súlyosan megszegi**,
- a bv. pártfogó felügyelővel nem működik együtt,
- súlyos, vagy ismételt **fegyelmi vétséget követ el**.

A társadalmi kötődés programot **abban az esetben is meg kell szüntetni**, ha az 1. pontban említett **bármely kizáró okról szerez tudomást a bv. intézet**.

7., Hogyan ér véget a társadalmi kötődés program?

A társadalmi kötődés programban való részvétel **nem változtat a számított szabadulás időpontján**. A bv. **intézetén kívül töltött napok a büntetésbe beszámítanak**. Az elítélt szabadulása napján a bv. intézetben megkapja szabadulási igazolását és ezzel megszűnik a büntetés-végrehajtási jogviszonya.